

Fortenroute Aagtendijk

De wandeling tussen de forten bij Veldhuis en Sint Aagtendijk is een top-route, van begin tot eind in het teken van de Stelling. Bovendien heb je voortdurend gras onder de voeten en dat maakt het tochtje voor wandelaars exclusief. Wel moet je het verkeersgeraas op de nabije snelweg voor lief nemen.

Na een bezoekje aan Luchtvaartmuseum Fort Veldhuis klim je via een overstap de grasdijk op.

Je passeert een batterij en volgt de grillige contouren van de oeroude Sint Aagtendijk. Bedenk dat links van je honderdvijftig jaar geleden nog een binnenzee was. En toen de polder eenmaal was drooggemaakt werd de Stelling van Amsterdam opgetuigd. Het idee hierbij was om het land rechts van je onderwater te zetten.

Fort aan de Sint Aagtendijk is de afgelopen jaren flink gerestaureerd en is nu in gebruik als muziekfort.

Geniet hier op een mooie zondag van een jamsessie op het terras.

Je wandelt een eindje over de Vuurlinie richting Noordzeekanaal. Met wat geluk zie je een kolossale oceanreus voorbij trekken. In de kaarsrechte linedijk liggen enkele historische damsluizen. Dan steekt de route door naar de Assendelver Zeedijk, nog zo'n kanjer uit de tijd dat de Zuiderzee diep landinwaarts reikte. Je ziet hier twee kleine forten tegen de dijk aan geplakt. Het zijn bomvrije kruitmagazijnen, veilig en droog achter de tweede linedijk.

START- EN EINDPUNT
TOP Veldhuis
Aagtendijk, Genieweg 1, 1967
PS Heemskerk

ROUTE VIA KEUZEPUNTEN
65 – 78 – 79
– 17 – 18 – 22
– 21 – 20 –
36 – 52 – 51
– 54 – 14 –
16 – 80 – 65.
Keuzepunt 65 is aan de weg bij de TOP-zuil. Je volgt eerst blauwe pijlen, dan geelrode balkjes, vanaf 36 achtereenvolgens groene, gele, blauwe en rode pijlen en tot slot vanaf 80 geelrood. Het geelrood wordt in 2019 vervangen door witrood.

LENGTE
10,5 km

HONDEN
Op de grasdijken niet toegestaan, wel op de naastgelegen asfaltwegen.

BROEDSEIZOEN
Traject 80-65 is niet toegankelijk tijdens broedseizoen van 15 maart tot 15 juni. Wandel dan van 80 via 79 en 78 naar 65

P PARKEREN
Parkeerterrein bij startpunt

OPENBAAR VERVOER
Station Heemskerk, aan- en aflooproute 1,5 km via keuzepunt 81 naar 79

HORECA

- Grandcafé de 19e (Heemskerkse Golfclub), Communicatieweg 18, www.de19e.nl
- Rustpunt Bezoekboerderij White Ranch, Groenedijk 4 Assendelft

Bezienswaardigheden

De Fortenroute Aagtendijk is gemaakt op basis van het wandelnetwerk Midden-Kennemerland. Via de routeplanner op de website www.wandelnetwerknordholland.nl kun je zelf de route samenstellen. Klik op Routeplanner en zoom in naar Fort Veldhuis, keuzepunt 65. Klik op het keuzepunt en kies 'van'. Klik daarna op alle volgende keuzepunten en kies 'via'. Tot slot klik je weer 65 en kies je 'naar'. Op deze manier kom je tot een routebeschrijving en een GPX. We beschrijven hier enkele bezienswaardige hoogtepunten langs de route. Meer informatie vind je op www.stellingvanamsterdam.nl.

Fort aan de Sint Aagtendijk

SINT AAGTENDIJK

De Beverwijkse Sint Aagtendijk is stokoud, hij lag er al in de 13e eeuw. Vanaf Fort bij Veldhuis slingert het groene lint zuidwaarts naar de duinrand in Beverwijk. Je moet je bedenken dat de dijk tot 1877 bescherming bood tegen het Wijkermeer, dat in open verbinding stond met het IJ en dus met de Zuiderzee. Met de aanleg van de Stelling van Amsterdam kwamen ook de waterkeringen in dit gebied

beter op orde. De Aagtendijk werd liniewal, het gebied tussen de dijk en de duinen kon worden geïndeerd. Het Voorkanaal, met aan de overzijde een laag dijkje, moest de doortocht van vijandelijke voertuigen belemmeren. Verder zie je op enkele plaatsen coupures in de dijk: doorbrekingen om het voorliggende land te kunnen bereiken. Bij vijandelijke dreiging konden ze worden gedicht.

SOLDATENLEVEN

De forten bij Veldhuis en aan de Sint Aagtendijk zijn allebei van het standaardtype A, het oudste type bomvrije fort binnen de Stelling. In beide forten konden ongeveer 300 manschappen worden gehuisvest. In de praktijk is dat maar één keer voorgekomen, tussen 1914 en 1918 tijdens de mobilisatie voor Wereldoorlog I. De inrichting van de forten kende tal van noviteiten. Zo kregen de keuken en de wasruimtes hun water uit reservoirs aan het plafond. Deze reservoirs werden met handpompen vanuit de waterkelders gevuld, die op hun beurt via druipkokers met regenwater werden gevoed. De toiletten (privaten) waren overigens geheel open ruimtes met een gat in de banken. Alleen officieren hadden een eigen toilet.

KRUITMAGAZIJNEN AAN DE ZEEDIJK

De Assendelver Zeedijk fungeerde binnen de Stelling van Amsterdam als reserve liniewal. De dijk was een extra slot op de deur mocht het mis gaan met de Sint Aagtendijk. En natuurlijk was het een veilige plek voor de opslag van munitie. De legerleiding liet daarom drie kruitmagazijnen aan de zeedijk bouwen. Tijdens de wandeling passeer je twee van deze magazijnen.

In de gebouwtjes die tegen de dijk aan liggen werd naast buskruit en projectielen ook het zware geschut opgeslagen. In een van de magazijnen vind je nu Kruitkamer Icarus en Mars, net als Fort bij Veldhuis een luchtoorlogmuseum.

www.icarusetmars.com